

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na temelju odredbe članka 15. točke 2. i članka 8. stavaka 1. i 4. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05 i 12/12), članaka 78. i 97. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 141/13) u postupku posrednog nadzora pokrenutom po službenoj dužnosti nad poslovanjem leasing društva Volvo Financial Services leasing d.o.o., Zagreb, Lučko, Karlovačka cesta 94, OIB; 50622045710, zastupanom po članovima uprave Igoru Smolecu i Dubravku Jelčiću, na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 16. rujna 2021. donosi

RJEŠENJE

Društvu Volvo Financial Services leasing d.o.o., Zagreb, Lučko, Karlovačka cesta 94, OIB; 50622045710, radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, nalaže se od dana zaprimanja ovoga Rješenja s primateljima leasinga sklapati ugovore o leasingu na jasan i razumljiv način tako da u slučaju ugovaranja mogućnosti promjene leasing rata/obroka (odnosno kamatne stope temeljem koje se isti obračunavaju) koja nije rezultat usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom, bude jasno naveden način promjene te objektivni, opravdani i dokazivi razlozi za promjenu.

Kao dokaz o izvršenju ovoga naloga, društvo Volvo Financial Services leasing d.o.o., Zagreb, Lučko, Karlovačka cesta 94, OIB; 50622045710 dužno je u roku od 30 dana od zaprimanja ovog Rješenja Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga dostaviti Izvješće o poduzetim mjerama zajedno s:

- izmijenjenim te od strane Uprave usvojenim tipskim ugovorima o leasingu (obrazac ugovora i opći uvjeti),
- mišljenjem internog revizora o provedbi naloga iz ove točke ovog Rješenja,
- drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz ove točke ovog Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na temelju članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 141/13; dalje u tekstu: Zakon), a uzimajući u obzir dokumentaciju zaprimljenu u sklopu predmeta KLASA: 973-04/21-01/08, ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredni nadzor nad poslovanjem društva Volvo Financial Services leasing d.o.o., Zagreb, Lučko, Karlovačka cesta 94, OIB; 50622045710 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora obračuna kamatnih stopa po ugovorima o leasingu.

O obavljenom posrednom nadzoru dana 14. srpnja 2021. sastavljen je Zapisnik o obavljenom nadzoru, KLASA: UP/I 973-06/21-01/09, URBROJ: 326-01-50-52-521-21-02 (dalje u tekstu: Zapisnik). Društvu je omogućeno ostvariti i zaštititi svoja prava i pravne interese sukladno članku 88. stavku 2. Zakona, a u svezi s člankom 92. stavkom 3. Zakona na način da je imalo pravo uložiti prigovor na Zapisnik, odnosno dostaviti eventualne primjedbe uz koje je bilo dužno priložiti dokumentaciju kojom dokazuje osnovanost navoda. Društvo nije uložilo prigovor na Zapisnik, kako u zakonskom roku tako niti do dana sastavljanja ovoga Rješenja što Hanfa smatra priznanjem nepravilnosti utvrđenih Zapisnikom.

Nadzorom nad transparentnošću aktualnih ugovornih odredbi ugovora o financijskom i operativnom leasingu utvrđeno je kako iz odredbe točke 5.5. općih uvjeta proizlazi kako Društvo može povećati ili smanjiti iznose rata/obroka u slučaju „povećanja troškova (re)financiranja Davatelja leasinga.“

Navedenu odredbu Hanfa ocjenjuje neodređenom odnosno neodredivom. Naime, iz navedene odredbe nije jasno određeno na koji se način mijenja leasing rata/obrok u slučaju „povećanja

troškova refinanciranja“ da bi Društvu bilo dopušteno istu mijenjati. Također, u ugovorima o leasingu nije jasno određeno o čemu ovisi promjenjivost leasing rate/obroka odnosno što znači pojam „povećanje troškova refinanciranja“. Ukoliko bi se navedenu odredbu tumačilo na način da „povećanje troškova refinanciranja“ znači promjenu kamatnih stopa u primljenim kreditima kojima Društvo financira ugovore o leasingu, nejasno je odnosi li se ta promjena na promjenu kamatne stope u primljenim kreditima s promjenjivom kamatnom stopom nastalu zbog promjene vrijednosti referentne kamatne stope ili zbog promjene kamatne marže ili se pak odnosi na promjenu nominalne kamatne stope kod primljenih kredita sklopljenih s fiksnom kamatnom stopom. Također je nejasno odnosi li se ta promjena na promjenu kamatne stope/marže u već sklopljenim (aktivnim) ugovorima o kreditu (kojima bi bili financirani aktivni ugovori o leasingu) kod kojih je u tijeku njihovog trajanja došlo do promjene inicijalno ugovorenih troškova financiranja (kamatnih stopa/marži) ili se ta promjena odnosi na promjenu (povećanje) prosječnog troška refinanciranja do kojeg je došlo iz razloga povećanja kamatnih stopa/marži u novim kreditima u odnosu na postojeće kredite.

Pored navedenog, iz odredbe točke 5.5. općih uvjeta proizlazi kako Društvo može povećati ili smanjiti iznose rata/obroka kod drugih slučajeva naznačenih u ugovoru o leasingu kao što je promjena EURIBOR-a.

Navedenu odredbu Hanfa ocjenjuje nejasnom jer je pregledom obrazaca ugovora o leasingu utvrđeno kako se leasing rate/obroci obračunavaju temeljem fiksne kamatne stope, a iz ostalih odredbi ugovora i općih uvjeta ne proizlazi mogućnost obračuna leasing rata/obroka temeljem promjenjive kamatne stope vezane uz EURIBOR.

Također, iz odredbe točke 5.5. općih uvjeta proizlazi kako Društvo može povećati ili smanjiti iznose rata/obroka „u slučaju svake druge promjene okolnosti na strani Davatelja leasinga.“

Navedenu odredbu Hanfa također ocjenjuje neodređenom odnosno neodredivom. Naime, Društvo je izrazom „u slučaju svake druge promjene okolnosti na strani Davatelja leasinga“ otvorilo mogućnost izmjene leasing rate/obroka i u svim slučajevima koji neće biti poznati primatelju leasinga te koji ne moraju biti objektivni i opravdani.

Sukladno članku 269. stavku 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) svaka činidba kao što je plaćanje obroka ili rate leasinga mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva pri čemu je propisano da je činidba određiva ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se može odrediti.

Prema navedenom, razvidno je da u ugovorima o leasingu nisu jasno određene niti su odredive izmjene leasing rata/obroka, kao ni izmjene kamatnih stopa temeljem kojih Društvo obračunava leasing rate. Društvo nije ugovorom točno odredilo način izmjene leasing rata/obroka (kamatnih stopa) koji bi bio jasan i poznat primatelju leasinga te koji bi bio objektivne prirode na koji ugovorne strane ne bi svojevoljno mogle utjecati. Prema tome primatelju leasinga nisu na razumljiv način prezentirane njegove potencijalne obveze koje bi mogle dovesti do većih troškova kamata/leasing obroka od onih koje su inicijalno ugovorene.

Slijedom navedenog, opisane odredbe općih uvjeta ugovora o financijskom i operativnom leasingu su nejasne, podložne su različitim tumačenjima, ne doprinose transparentnosti ugovornih odnosa te ostavljaju mogućnost Društvu da na primatelja leasinga prevali troškove koji nisu vezani uz financiranje aktivnih ugovora o leasingu.

S obzirom da odredbe ugovora o leasingu kojima su određene kamatne stope (odnosno leasing rate/obroci) i njihove izmjene nisu napisane na pregledan i razumljiv način tako da primatelju leasinga omogući raspolaganje svim bitnim informacijama o uvjetima ugovora iz kojih će biti vidljiva prava i obveze ugovornih strana Hanfa je utvrdila da je Društvo prilikom sastavljanja ugovora postupilo suprotno članku 52. stavku 6. Zakona i članku 3. stavku 2. Pravilnika o sadržaju i obliku ugovora o leasingu te metodologiji izračuna efektivne kamatne stope („Narodne novine“ br. 66/14 i 86/18).

Slijedom svega navedenog, Hanfa smatra da se održavanjem nejasnih i nerazumljivih ugovornih odredbi proces obračuna i izmjene kamatnih stopa u Društvu odvija na nejasan i netransparentan način prema primateljima leasinga. Radi otklanjanja navedene nepravilnosti, a kako bi Društvo s primateljima leasinga sklapalo ugovore o leasingu sastavljene na pregledan i razumljiv način, potrebno je izmijeniti ugovore o leasingu i pripadajuće opće uvjete na način da u slučaju ugovaranja mogućnosti promjene leasing rata/obroka koja nije rezultat usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom, bude jasno naveden način promjene te objektivni, opravdani i dokazivi razlozi za promjenu, a kako je to naloženo u izreci ovoga Rješenja.

Na temelju rezultata cjelokupnog postupka, provedenog na temelju odredbe članka 78. Zakona, a sukladno članku 9. i 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09, dalje u tekstu: ZUP), odlučeno je kao u izreci Rješenja, a sve uzimajući u obzir da se time u većoj mjeri nego što je to nužno ne ometa redovito poslovanje Društva, sve u skladu s načelom zaštite prava stranaka i javnog interesa iz članka 6. ZUP-a.

Odlučujući o dužini rokova u kojima je Društvo dužno postupiti po Rješenju, Hanfa je uzela u obzir prirodu i obujam obveze te ocijenila da je navedeni rok za izradu i dostavu izvješća Hanfi primjeren i logičan sukladno članku 79. stavku 2. ZUP-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

KLASA: UP/I 973-06/21-01/09

URBROJ: 326-01-50-52-521-21-4

Zagreb, 16. rujna 2021.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman